

Nyilván ez a leírás nem volt Apáczai saját észlelése. Egyrészt mert ekkor (1638—39-ben) ő még csak 13—14 éves volt, és még Erdélyben, Kolozsvárott kezdte el tanulmányait. Leírása viszont nagyon is hasonlít a holland Holwadééra. Ez nem is csoda, mert Apáczai 1648 júliusában valóban kijutott Hollandiába, és egyetemi tanulmányait elsőként a Franeker egyetemen kezdte el. Akár magától Holwardától is hallhatott észleléseiről, de más holland professzoroktól biztosan értesült a csodás csillagról. Akár így, akár úgy volt, a fontos megfigyelést leírta magyar nyelvű ismeretterjesztő művében, és így ő volt a Mira Ceti első hazai leírója.

Ha már Apáczai művéről említést tettünk, kiegészítjük egyéb változócsillagokkal is, amelyek szintén szerepelnek benne:

"A Székenülő (Cassiopea), melynek mellyebélie Sedirnek neveztetik. Ennek székiben 1572. esztendőben egy iszonyatos nagy csillag tetszett volt fel, mely 1574-ben ismét eltűnt."
— ez nyilván az 1572-es szupernóva volt.

"A Hattyu (Cygnus). Ennek begyiben 1600. esztendőben egy új, harmadik rend fényességű és nagyságu csillag tetszett fel, mely mind a mái napig tündöklék."
— ez a ma P Cygninek nevezett csillag.

"A Kégyórtartó (Serpentarius), kinek jobb lábában 1604-ben egy új csillag tetszett volt fel, de 1606-ban ismét eltűnt"
— ami ismét szupernóva volt.

KESZTHELYI SÁNDOR

V404 Cygni

A V404 Cyg, melyet második, 1989-es kitöréséig Nova Cyg 1938 néven is ismertünk, a GS 2023+338 jelű röntgen nóva optikai megfelelőjének bizonyult. 1462 db sonnebergi lemez — melyek 1928 és 1989 között készültek — átvizsgálása során G. Richter egy további 14^m0-s maximumot talált JD 35685 körül. Egy 1979-es maximumra utaló jelek is találhatóak a lemezeken. Nem kizárt, hogy további kitörések is történtek, melyeket nem sikerült rögzíteni (téli hónapok és a rossz időjárás miatt).

IBVS 3362

Mira észlelések 1988

1988-ban több mint 8 ezer észlelés érkezett 340 mira változóról. A következőkben néhány érdekesebb fénygörbét mutatunk be a gazdag anyagból. A táblázatban az eddig feldolgozott csillagok maximum-időpontjait (JD-ben) és fényességértékeit adjuk meg.

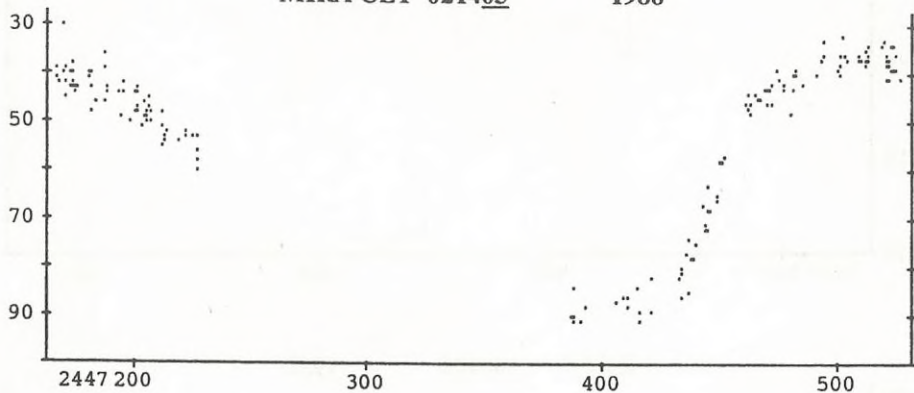
Kérjük megfigyelőinket, hogy a jelenlegi időszakban fokozottabban észleljék a PVH programban szereplő mirákat, és különösen a Hipparcos-program csillagait!

SOÓS ZOLTÁN

R And	JD 2447270	6,1	S Vir	334	7,4	W Lyr	272	8,0
W Cas	460	9,1	U UMi	385	8,5		470	7,9
VZ Cas	233	10,1	S Boo	406	8,4	X Oph	402	7,2
	380	9,7	R Cam	431	8,4	AE Her	349	10,6
R Tri	362	7,0	S UMi	248	8,0	RX Lyr	321:	11,8:
X Cam	270	8,5	V CrB	350	8,5	R Aql	405	6,2
	392	8,2	U Ser	317	8,2	RT Cyg	370	7,7
R Aur	238	7,2	RU Her	328	9,0		442	7,4
U Ori	485	6,6	W CrB	273	8,2	TU Cyg	394	9,1
X Aur	389	8,3	U Her	433	7,1	Khi Cyg	485	4,9
V Aur	267	11,0	SS Her	356	8,9	S Cyg	357	10,4
R Leo	311	6,0	R Dra	347	7,8	CN Cyg	363	9,4
R UMa	390	7,3		490	7,5	FF Cyg	386	9,7
T UMa	418	8,3	RV Her	439:	10,4:	S Del	433	8,7
R Vir	192	7,4	SY Her	348	8,6	T Aqr	379	7,3
	323	7,2	RS Her	383	7,9	R Vul	363	7,7
	462:	6,7:	T Her	280	8,1	T Cep	346	6,0
RS UMa	311	9,0		456	7,8	RZ Peg	430	8,5
S UMa	355	7,8				S Lac	413	8,2

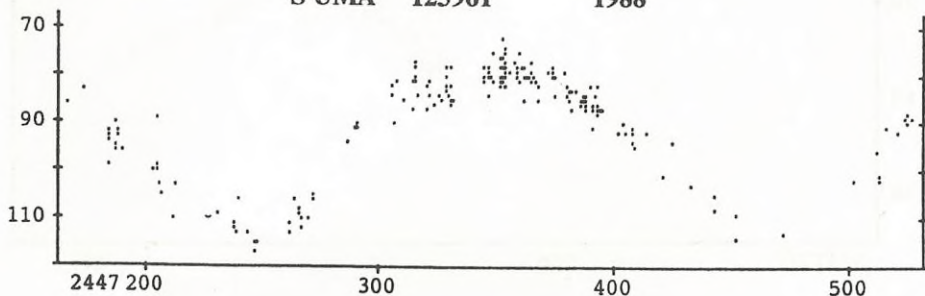
MIRA CET 021403

1988

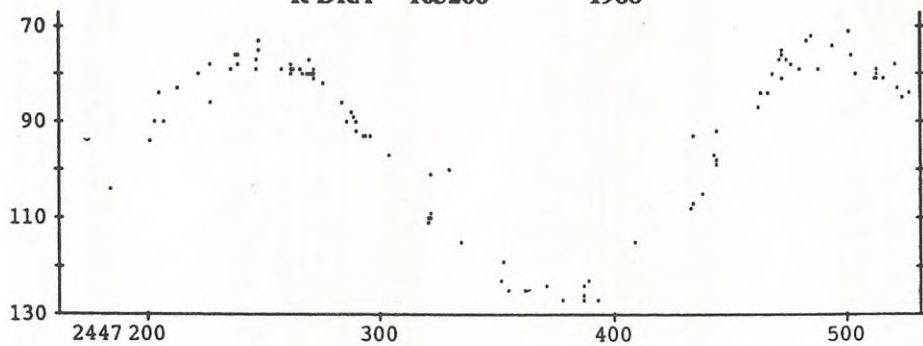

S UMA 123961

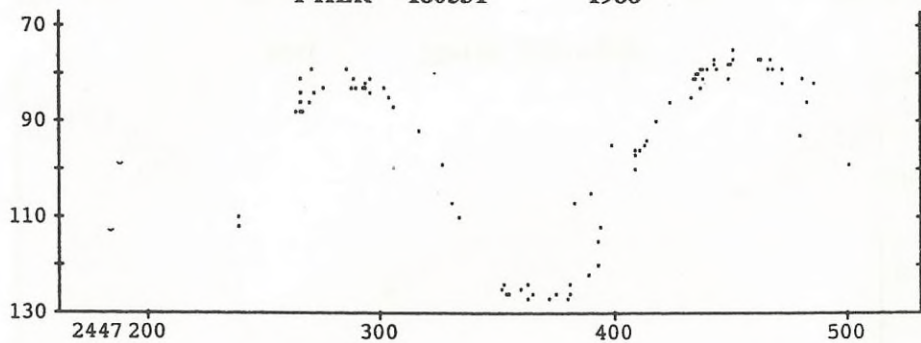
1988

R DRA 163266 1988

T HER 180531 1988

R AQL 190108 1988

